

XV. évf. 2. szám
2025. február



Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábián Ildikó, Márku Mónika,
Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

Tartalom

Kell egy stratégia! – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK	3
Megyei körkép	6
Újra nyitva a Bánhidai Fiókkönyvtár – MÁRKU MÓNICA, JAMK	6
„Ecsettel írt történetek”	6
Gusztafik Tibor könyvbemutatója a januári Öko-esten – ZANTLEITNER LAURA, JAMK.....	7
IKSZ Börze – ZANTLEITNER LAURA, JAMK	8
Mozgókönyvtár a Szent Margit Idősek Otthonában – FUTÓ VIKTÓRIA, JAMK	8
Szerelmek a tatárjárás árnyékában – GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG	9
Könyvtári Kihívás Tatán – Egy könyv a kezében, ezer ötlet a fejében! – MAKÓ LILIÁNA KITTI, TATA	9
A tea és a ló útja – ILLÉS ZSÓFIA, TATA	10
Író-olvasó találkozó Hidasi Judittal – ILLÉS ZSÓFIA, TATA.....	11
KSZR körkép.....	12
Könyvtári Kihívás 2024. évi pályázat- Megvalósítói tapasztalás – VANDROVNIK KLÁRA, VÉRTESSZŐLŐS	12
Újra él a bakonyársarkányi könyvtár – BACHNÉ VERÉB EDINA, BAKONYSÁRKÁNY	12
KITEKINTŐ	14
Zöld Kerekasztal a Könyvtári Intézetben – NÁSZ JÁNOS, JAMK	14
Szekszárdon született, de...! – NÁSZ JÁNOS, JAMK	14
GYEREKSAROK	16
Ököl helyett kard szava suhogott Erdei Zsolt előadásában – SULLER ILDIKÓ, JAMK	16
Lélekutazásra hívtuk a gyermekeket a könyvtárba – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA	16
Így készül a képregényrajz, avagy lépésről lépésre Lanczinger Mátyással – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA.....	17
Kuflik, Cidri és a nagy zsiráfmadár - Könyvtári kihívás a Helischer József Városi Könyvtárban.....	17
Helytörténet, honismeret	19
Álomból valóság – Szalai László könyvének bemutatója a JAMK-ban – MÁRKU MÓNICA, JAMK	19
Könyvtári sajtófigyelés	20
2025. január.....	20

Kell egy stratégia!

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) a tatabányai József Attila Könyvtárban tartotta meg a Megyei Könyvtári Tagozat szakmai napjainak egyikét „Változások a könyvtárak életében” címmel.



Tőzsér Istvánné Géczi Andrea, az IKSZ elnöke (FB)

Amióta könyvtáros vagyok, – és bizony nem tegnap kezdtem ezt a pályát –, folyamatos és állandó gondolkodásban és cselekvésben tartja a könyvtárakat a legkülönbözőbb okokból bekövetkező változásoknak való megfelelés. Hol az olvasói szokások átalakulására, hol pedig a gazdasági-társadalmi fordulatokra kell a könyvtáraknak felkészülniük. Egyszer a pandémia jelentette kihívásokra szükséges reagálni, máskor meg az információáramlás eszközeiben, technológiájában és szociális közegében elterjedő, új mechanizmusok térhódítására. Ezért kijelenthető, hogy a könyvtárak életében az egyetlen biztosság paradox módon a *változás* és a *változásra való felkészülés*. Az állandó átalakulás, újradefiniálás folyamatában éppen ezért jó, ha van kapaszkodó, keret, mely irányt mutat, letisztítja a jövőképet: miért is szeretnénk vagy kell változnunk, és mit akarunk elérni a változással, változtatással. Az IKSZ január 29. és 30. között megszervezett szimpóziuma egyrészt ezt a célt szolgálta. Volt azonban egy másik apropója is a konzultációnak: szükségessé vált megalkotni a könyvtárszakma országos stratégiáját. Büszke vagyok arra, hogy e nehéz és várhatóan hosszadalmas folyamat induló gondolatai itt, a JAMK-ban, ezen a két szakmai napon születtek meg. A cél pedig az lenne, – és ez volt a kétnapos tanácskozás záró gondolata –, hogy a 2025-ös esztendő végére végleges formát öltjön a könyvtárak víziója, jövőképe, stratégiája és a stratégia megvalósítását támogató eszközök rendszere.

De ne fussunk ennyire előre! A szakmai napot **Mikolasek Zsófia**, a TMJV József Attila Könyvtár (JAMK) igazgatója nyitotta meg. Igazgató asszony köszöntőjét **Tőzsér Istvánné Géczi Andrea**, az IKSZ elnökének bevezető szavai követték. Elnök asszony elmondta, hogy számára mindig nagy öröm, amikor a kollégák találkozhatnak egymással, és együtt gondolkodhatnak, hiszen az együttgondolkodás szorosabb szakmai kapcsolatokat von maga után az intézmények között. Jelezte, hogy az IKSZ Városi Könyvtári Tagozatának hasonló szakmai napja Cegléden lesz, Szombathelyen pedig a Családbarát munkahely és a Családbarát szolgáltatóhely címet elnyert könyvtárak találkozója fog sor kerülni.

A bevezető gondolatok után **Dr. Szende László**, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Kultúráért Felelős Államtitkárság Közgyűjteményi Főosztályának vezetője emelkedet szólásra. Főosztályvezető úr elégedettségének adott hangot, amikor elmondta, mennyire örült annak, hogy a nemrégiben felújított székszárdi Illyés Gyula Könyvtár után a tatabányai József Attila Könyvtár tereit is bejárhatta, tapasztalhatta a könyvtárak funkcionális sokszínűségét, a helyi és országos kulturális életben játszott szerepüket. Hangsúlyozta, hogy a minisztérium és a könyvtárak törekvése azonos irányt mutat. Példaként említette a gombamód szaporodó családbarát könyvtárakat. A továbbiakban felsorolt néhány támpontot, mely a jövőkép megformálásában irányt mutathat: a kulturális törvényben nemrégiben bekövetkezett változásokra, a minisztérium által meghirdetett Könyvtári kihívás pályázatra, (melyre összesen 370 intézmény nyújtotta be részvételi szándékát), a Jókai Emlékév és a Tudomány Éve eseményekre is felhívta a figyelmet.



Gazdag Gergely

A szakmai előadások sorát **Gazdag Gergely** stratégia- és innováció szakértő, vezető oktató, tutor prezentációja nyitotta meg *A jövő alakítása*

korlátok között: stratégiai gondolkodás vezetőknek címmel. Az előadó kiindulásként a for profit szervezeteknél tetten érhető gyakorlati példákon keresztül mutatta be a stratégia mibenlétét, a stratégiai vezetés fontosságát, a stratégia megvalósítását akadályozó korlátok ledönthetőségének lehetőségeit, majd minden témakörnél a könyvtárak szemszögéből vizsgálta meg ugyanezeket. Kiemelte, hogy a stratégia akkor jó, ha a szervezet egyediségét, értékességét hangsúlyozza, és a szervezet minden tevékenysége ennek érdekében, egymást kiegészítve és erősítve visz a cél felé. Mindezek mellett az is fontos, hogy a stratégia koherens legyen. A siker feltétele, hogy a vezető maximális szinkronitásban legyen a stratégiával, a munkavállalók számára pedig világos kell, hogy legyen a cél. A szervezeti kultúra erőssége és a stratégiai célok irányába mutatása szintén a megvalósítás alapfeltétele. A vízióknak konkrétan kell kifejeznie, hogy mikor, milyen célcsoportnak, hogyan valósítja meg a szervezet a küldetését. Nagy célt kell megfogalmazni, ami a szervezetet kihívás elé állítja, melynek révén a haladás és a lendület mindenki számára érezhető. Mindeközben a vezetőknek látnia kell, és jól kell tudni megválasztani az egyensúlyt a szervezet által elérhető azonnali nyereség és a bizonytalan sikert hozó újdonságok bevezethetősége között, melyet a „kiaknázás és felfedezés-modell” (exploitation – exploration) ír le. A szervezeteknek azzal is tisztában kell lenniük, hogy a vízió és a stratégia megvalósíthatóságát korlátok befolyásolják. Ilyen lehet az erőforrások korlátozott rendelkezésre állása, a jövő bizonytalansági tényezői, és a partnerekkel való együttműködés nehézségei. Önmagunk is gátjai lehetünk az előrehaladásnak, hiszen korábban meghozott döntéseink megköthetnek minket. Mindezekkel a tényezőkkel számolni kell. Ezekre a kihívásokra jelenthet megoldást az ökoszisztéma-stratégia, melynek jellemzője, hogy nem egy szervezet, hanem több fogalmaz meg közös célt, és a tagok egymást kiegészítve teremtenek értéket a végfelhasználók számára. Sajátossága még a tagok közötti kölcsönös függőség, az értékmegosztás és a koordináció. Példaként említette az előadó a dán Aarhusban létesült városi média- és kulturális központot, a Dokk1-et.

A nap második előadója **Gerencsér Judit** volt, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke, a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ, Országos Széchényi Könyvtár általános főigazgató-helyettese. Előadása a *Könyvtári trendek a 21. századi változó világban – nemzetközi kitekintés* címet viselte, és nemcsak a jelen megatrendjeiről, kulturális- és technológiai ten-

denciáiról szólt, hanem a könyvtárak jövőképét is vázolta. Elgondolkodtató volt azokat a mesterséges intelligencia által szerkesztett diákat nézegetni, melyek az elkövetkező évtizedek könyvtárait mutatták be. Lehetséges, hogy nemsokára robotkönyvtárosok is a munkatársaink lesznek? Az adminisztratív feladatok ellátását, vagy a kölcsönzési szokások elemzésén alapuló, személyre szabott könyvajánlók készítését már nagy valószínűséggel a mesterséges intelligencia fogja kínálni az olvasók számára a közeljövőben. Az emberi kapcsolatokra épülő szolgáltatásokat azonban soha nem fogja átvenni az AI. Jó dolog azt érezni, hogy a személyes találkozásokra, a közvetlen kapcsolattartásra a jövőben is igény lesz, és ezek nagyszerű színtere a könyvtár.



*Gerencsér Judit,
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke*

A szakmai nap második részében műhelymunkára került sor. Elsőként **Miszler Tamás**, a pécsi Csorba Győző Könyvtár igazgatója vezetésével a közkönyvtári vízió megfogalmazására tettek próbát a résztvevők. Majd **Sikaláné Sánta Ildikó** igazgató és **Genczinger Ildikó** osztályvezető, a szegedi Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár képviselőjében a SWOT-analízis célját, lépéseit elevenítették fel, majd a vármegyei hatókörű könyvtárak által megfogalmazott erősségek, gyengeségek, veszélyek és lehetőségek sorát egybe gyúrva kérték a jelenlevőket az általános, a teljes könyvtári hálózatra használható SWOT-elemzés elkészítésére.

Január 30-án, a szakmai program második napján **Tózsér Istvánné Géczi Andrea** előadásával folytatódott a szakmai tanácskozás, aki bemutatta, hogy az igazgatása alatt álló, egri Bródy Sándor Könyvtár mivel pályázott és hogyan nyerte el a „Felelős foglalkoztató-díj”-at és hogyan abszolválták a „Legfittebb munkahely” kihívásnak való megfelelést. Az előadások sorát a Katona József Könyvtár könyvtárszakmai főosztályvezetője, **Bene-Kovács Márta** folytatta, aki a könyvtárban bevezetésre került családbarát intézkedésekről beszélt, mellyel a kecskeméti könyvtár kivívta a Családbarát munkahely címet.

A tatabányai József Attila Könyvtár **Suller Ildikó** osztályvezető képviselte, aki a Családbátartó szolgáltatóhely címért tett erőfeszítéseinket mutatta be.



Az értékes és inspiráló előadásokat ismét műhelymunka követte. Elsőként **Mikolasek Zsófia**, a JAMK igazgatója ösztönözte egy kreatív játékkal a szakmai nap résztvevőit arra, hogy a közkönyvtárak általános értékeit határozzák meg. Az értékeink tudatosítása – mint ahogy arra Gazdag Gergely is rámutatott előző napi előadásában –, az elsődleges feladat a jövőkép és a stratégia megfogalmazása előtt.

A nap utolsó workshopja a stratégiai célok meghatározását tűzte ki célul. A koordinátor, **Tózsér Istvánné Géczi Andrea** először felidézte, hogy a 2008 és 2013 között érvényes Portál I. és a 2014-től 2020-ig terjedő éveket magába foglaló Portál II. programok után nem született a könyvtári területen közös stratégia. A megyei hatókörű városi könyvtárak megalkották a maguk stratégiáit (a JAMK például 2027-ig határoz-

ta ezt meg), de a kulcsterületek és a megvalósításhoz szükséges eszközök számbavétele központilag még nem történt meg. Ezért az utolsó műhelymunka a különböző könyvtárak stratégiai céljaiból kiszűrt csomópontok meghatározását és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz valamint az IFLA (Könyvtári Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szövetsége) trendjeihez történő párosítását tűzte ki céljául.



A hosszú és fárasztó szakmai napokat rendkívül eredményesnek értékelte az IKSZ elnöke. A két nap alatt meghallgatott előadások és a műhelymunkák során vázolt eredmények még fognak párbeszédet és szakmai egyeztetéseket generálni, de a végső cél, a közkönyvtári stratégia megalkotása már megfogható közelségbe került.

Levezetésként a résztvevők ellátogattak a nemrégiben megújult, tatabányai Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtárba, ahol **Sinkó Ildikó**, a könyvtár szakmai vezetője kalauzolta a vendégeket.

Újra nyitva a Bánhidai Fiókkönyvtár
MÁRKU MÓNIKA, JAMK

2025. február 3-a, délután 13 óra. Pirosbetűs ünnep is lehetne számunkra, hiszen három évig tartó gyötrelmes kínlódás után, végre végleg kinyithatott Bánhidai Fiókkönyvtárunk. Az energiaválság óta vívtunk szélmalomharcot a fenntartóval novembertől áprilisig, hogy végre ne tartson zárva fél évet fiókkönyvtárunk. Azzal, hogy a Családi Intézetet gazdaságossági szempontok miatt a városházára költöztették kicsiny, de szeretett fiókkönyvtárunk és könyvtárosunk magára maradt és fűtés, vizesblokk hiányában csak erősen korlátozottan vagy egyáltalán nem tudott működni. Az évek alatt pedig elindultunk itt is a fejlődés útján. Egykori alpolgármesterünk Lusztig Péter jóvoltából megújultak könyvtári tereink, sőt még egy gyermekkönyvtári részleg is kialakításra kerülhetett. Lassan-lassan újabb és újabb termeket kaptunk használatba, sikerült megoldani a mosdó kérdését is, a kiürült anyakönyvi hivatal mosdóinak használatba vételével. A legégetőbb problémát azonban, a fűtés hiányát, és persze a nyári kánikulai hőmérsékletet azonban csak idén januárban sikerült, reméljük már véglegesen, megoldanunk. Tavalyi költség-

vetésünkből sikerült év végén 3 db hűtő-fűtő klímaberendezést vásárolnunk, majd januárban beszereltetnünk működő könyvtári tereinkbe a Kesztyer Klíma jóvoltából. Ennek öröme február 3-án csaptunk is egy kisebb dzsemborit a megnyitó alkalmával.



Forró teával, szendvicsekkel, sok mosollyal és beiratkozási akcióval vártuk a régi-új olvasókat. A könyvtárat Mikolasek Zsófia igazgató asszony nyitotta meg (újra, és reméljük, hogy végleg) és Záhonyi Orsolya képviselő asszony is köszöntötte a megjelent olvasókat.

„Ecsettel írt történetek”

Tisztelt megnyitó közönség! Kedves Zsuzsanna!

Szeretettel köszöntjük Önöket **Pardaviné Horváth Zsuzsanna** kiállításának megnyitóján könyvtárunkban. Intézményünk küldetésstudatosságába beletartozik az, hogy helyi kötődésű művészeket, alkotókat és alkotásaikat mutassunk be és átélhető közös élménnyé és értékként adjunk helyet nekik.



Minden ilyen rendezvényben van valamiféle ünnepi, valami olyan érzésekkel kísért esemény, mint egy születésnap az öröm megoszthatóságával. Minden ilyen megmutatkozás, önfeltárlkozás egyfajta csoda a sors ajándéka és így véljük könyvtárunk értékrendje szerint is, hogy ma itt bemutatunk egy alkotót és megtekinthetjük a képeit. De ha megállunk egy pillanatra és beleérezhetünk ebbe az együttlétbe, felvetődhet bennünk hogyan miáltal is kerültek fel a csupasz falakra ezek az alkotások és a képek. Itt van közöttünk az alkotó és a képei abban a hiszem látszatban: hogy csak úgy vannak. Gondolkodásra készíthet bennünk az, hogy Mi is csak úgy vagyunk és mindenhez, ami valamiféle közünk van az is csak úgy van? És ha jobban szemlélődünk a képekben, elkezdjük beleérezni az alkotó élettörténeteibe a magunk élettörténeteit, és amikor ez megtörténik, megdöbbenünk, hogy ezek alkotások élnek, lélegeznek. Élnek zenélnek, énekelnek, verselnek, novellákat-regényeket írnak, filmeket rendeznek, fotókon örökítenek pillanato-

kat, annyifélemód amennyien beleérzünk. De ez az annyifélemód mégis egy útra vezet bennünk, az alkotó által nekünk ajándékozott szépség elérhetőségével. Olyan ajándékok, amelyek elérhetők megérezhetők, de meg nem foghatók, sosem birtokolhatók, akarjuk, nem akarjuk, megérint bennünk. És mi kell ezekhez? Kell, aki megtalálja és lefejtí fátlyait a rejtekhelyükből, a gondolatokból, érzésekből, tapasztalásokhoz összealkotott kincsként összerakott darabokat, amelyek tükrök számunkra. És mi kell még hozzájuk?: Mi is mert akár a szépség önvaló, önmagukért léteznek, de ugyanakkor egyfajta lélek-lehelletnek nekünk is a hasonló úton járóknak, keresőknek. Más sem csinálunk egész életünkben, hogy keressük a miérteket és meg akarjuk okolni, mi miért van, minek vagyunk, van-e valamiféle cél, amit el kell érünk, miközben töprengésinkkel elmegyünk a mutatkozni kívánó lényeg mellett. Pedig az örökkön örökkévaló szépség: létezésünk adománya, ami nyughatatlanul arra sarkall, hogy társteremtői alkotói legyünk ennek a csodálatos világnak, annak, amelynek a virtuális szűrkeségét és olykor a tőlünk idegen nem innen való brutalitását és a meg nem értettségét, drámáit begyógyítsuk és kicseréljük a valóság igazi képeire.

ire. És Zsuzsanna ezt teszi. Kicseréli a megérinthető valóság képeire, lélekutazási szervezőként. Miközben a fél világot bejárta ő is a válaszokért, aztán rácsodálkozik maga is, ott vannak a válaszok a vásznan, és így ma mi is befizetünk a jóérzésünk hozzájárulásaival, hogy átélhessük ezeket. Hát csodálkozzunk rájuk, a természeti lényiségünk kulturális körutazásain milyen gyönyörű a törékeny világunk, a bolygónk, azon lévő teremtmények, kulturális kincseink, így némi szinkronicitással az éppen megemlékezett Magyar Kultúra napjáról is. Minden kultúra, avagy annak a hiánya és a fogyasztói világunk bőségfrustrációjában a művészet éppen a hiányérzetünket közömbösíti és szépségszomjunktól oltja.

Tisztelt megnyitó közönség! Ma ünnep van: a szépség tettenérésének születésnapja, ami hordozza magában titkosan azt, hogy talán egyszer a közeli jövőben minden nap ünnep lesz majd reménységünk szerint jelentős részben köszönhetően a művészet és lelkükbe fogadói által.

(„Ecsettel írt történetek” Pardaviné Horváth Zsuzsanna kiállítása. József Attila Könyvtár, 2025. január 23. A kiállítást Nász János a könyvtár munkatársa nyitotta meg. Fotók: Raáb Zoltán)

Gusztafik Tibor könyvbemutatója a januári Öko-esten

ZANTLEITNER LAURA, JAMK

2025. január 14-én a könyvtár előadóterméből kitóduló dallamok jeleztek **Gusztafik Tibor** könyvbemutatójának kezdetét. A szerző beszélgetőtársa **Veér Károly** volt, akivel kollégák voltak a tatabányai Radír Rádiónál. A közönség soraiban pályatársak, zenészek és az egykori rádió hallgatói gyűltek össze.



Veér Károly és Gusztafik Tibor (Fotó: TCSF)

Gusztafik Tibor már azelőtt dj volt, mielőtt dj-nek lenni menő volt. A beszélgetés felvezetéseképp saját felvételekkel és a kor ikonikus alak-

jairól készült fotókkal tűzdelt diavetítés elevenítette fel a pezsgő évtizedeket. Tibor mellett, hogy szenvedélyesen szerette a zenét, másokkal is meg akarta osztani azokat a zenei élményeket, amikkel találkozott. A hetvenes évek végén kezdte pályáját, és az évek során a megye számos szórakozóhelyén játszott: változatosan, minél több helyen szeretett fellépni, hogy sose érezze „munkahelyének” a klubokat. A beszélgetés során felelevenedtek ikonikus helyek, mint az oroszlányi *Beton*, a kisbéri *Pokol* söröző és a tatabányai *Arizona* klub.

A zene mellett a másik nagy szerelme a foci: nagy Fradi szurkolónak vallja magát, élete során utánpótlás edzőként is dolgozott, és játszott a Radír rádió csapatában kispályás mérkőzéseken.

Gusztafik Tibor említette, hogy bármikor szívesen visszatérne az éterbe és a dj pult mögé. A *Volt egyszer egy lemezlovas* című könyve egy éves munka gyümölcse. A mű érdekessége, hogy a szerző minden hozzáfűznivalójához ajánl egy kapcsolódó zenét. Tibor jelenleg a diszkó történetén dolgozik. A „*Diszkós Biblia*” munkacímen futó összeállításban Amerikától kezdve Európán át követné a lemezlovasok útját.

IKSZ Börze

ZANTLEITNER LAURA, JAMK

2025. január 27-én A Vértess Agorájában megrendezett IKSZ Börzén 21 intézmény, civil szervezet képviselője várta a középiskolás diákokat. A programon a tatabányai József Attila Könyvtár is részt vett kiállítóként. A rendezvény célja az volt, hogy a fiatalok megismerjék és kiválasszathassák azokat az intézményeket, ahol szívesen töltenének iskolai közösségi szolgálatos óráikat.

A könyvtár standjánál apró játékkal vártuk az érdeklődőket, mely során a kaparós sorsjegyek technikájával készült könyvajánlókat és matricákat „nyertek”. Belelapozhattak legújabb ifjúsági könyveinkbe és mangáinkba is, valamint bemutattuk nekik a könyvtár legújabb akcióját, a könyvtári bingót is. A legfontosabb információt a diákok a korosztály igényeire szabott, színes tájékoztató füzet formájában vihették haza.



Mozgókönyvtár a Szent Margit Idősek Otthonában

FUTÓ VIKTÓRIA, JAMK

A József Attila Könyvtár Népház Úti Fiókkönyvtára és a Szent Margit Idősek Otthona csupán pár percre vannak egymástól. A hangulatos Május 1. parkban található idősotthon lakóit szeretnénk volna átcsábítani magunkhoz a közeli könyvtárba, hogy mindig friss olvasnivalóhoz jussanak, és ehhez csak egy kis sétát kelljen tenniük. Majd tovább tanakodtunk, és arra jutottunk, hogy a nehezen közlekedő lakókat sem szabad olvasmány nélkül hagyni. Ha ők nem tudnak átjönni, menjen át a könyvtár! És megszületett a mozgókönyvtár terve.



Fotó: Tari-Székelly Karola

Megkerestük ötletünkkel az intézményt, bemutatkozási lehetőséget kértünk. Az intézmény dolgozói levelünk hatására már nagyon felkészülten vártak minket. Előzetes igényfelmérést is végeztek az otthon lakói között. Kiderült, hogy

van érdeklődés, örömmel fogadták a kezdeményezést. A hosszú délutánok legjobb időtöltése az olvasás. Egy jó történetbe belefeledkezni, a szereplőkkel végigküzdeni a cselekményt remek szellemi elfoglaltság és kihívás, miközben érzelmileg is megdolgoztatja az olvasót. Ehhez szeretnénk szolgáltatni az újabb és újabb alapanyagot. Január elején megtartottuk az első könyvtári alkalmat az otthonban. Nagy nyüzsgés, sürgés-forgás, hangzavar közepette, két lappal két könyvtáros kilenc olvasót iratkoztatott be. Magyar irodalom, világirodalom, történelmi regény, krimi, romantikus regény, életrajzi regény szerepeltek a kínálatban. Az utóbbi néhány év megjelenéseiből, friss könyvek. Olvasóink alaposan átnézték a borítósövegeket és a legtöbben találtak is az ajánlott könyvekből kedvükre valót. Ám már az első könyvtárnapon adódtak határozott kérések is a következő alkalomra. Bizony olyan műfajból is, amelyből először nem készültünk, fantasy kívánság! Amivel nem számoltunk előre, hangoskönyv kívánság! Sajnos a megromlott látás, szemfáradás miatt nem mindenki tud olvasni, aki szeretne. Igyekeztünk kül-, és belbecs szempontjából is szép és igényes újabb könyveket vinni, de a tartalmilag és megjelenésükben is figyelemfelkeltő könyvek mellett volt, aki azt a lehetőséget látta meg szolgáltatásunkban, hogy egy régi kedvencet olvashasson újra nosztalgiából! A legközelebbi alkalommal természetesen teljesítettük az összeírt kívánságokat.

Kéthetente visszük az újabb adag könyvet. Előfordul, hogy amely könyvet az egyik olvasó elolvasott, a másik azonnal kikölcsönzi magának. Már több könyv forgott több olvasó kezén ilyen rövid idő alatt is. Az egyszerűség, követhetőség és szállíthatóság kedvéért személyenként egy könyv kölcsönzésére van lehetőség. Hosszabbításra van mód. A legutóbb az egyik néni éppen szundikált, mikor a mozgókönyvtár érkezett, de a mentálhigiénés munkatárs felébresztette, nehogy lemaradjon a könyvtárról, hiszen már elolvasta a könyvét, és nem lett volna jó a következő két

hétre könyv nélkül maradni. Nagyon megörült egy történelmi trilógia első részének. Minden alkalommal kapunk újabb rendeléseket is a lakóktól. Olyanokat is, amelyek ott, spontán beszélgetés során jut eszükbe. Már érkezett telefonos kérés az egyik idős lakótól. Sőt, egy mozgókönyvből néni át is gyalogolt hozzánk az otthonból. Remélem, hogy később mások is felkerekednek a lakók közül és a szép könyvtárunkban is viszontláthatjuk őket. Akiknek erőnléte nem teszi ezt lehetővé, továbbra is számíthatnak mozgókönyvtárunkra.

Nincs semmi baj – Szerelmek a tatárjárás árnyékában

GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG

A dorogi könyvtár idei első könyvbemutatóján **Schmöltz Margit** mesélt legújabb kötetéről, melynek központi témája a tatárjárás korabeli Esztergom. A *Nincs semmi baj – Szerelmek a tatárjárás árnyékában* az 1241-42 fordulóján történt esztergomi várostrom eseményeit állítja középpontba. Erről az időszakról szól Jókai Mór *Szászországok* című elbeszélése, mely inspirálta az írónőt arra, hogy ebben a 13. századi miliőben mutathassa be a középkorban élő nők mindennapjait, sorskérdéseit.



Fotó: Guba Mónika

A kötet egyik érdekessége, hogy a szerző két női főhős, a szembenálló magyar és mongol oldal felől egyaránt megjeleníti az eseményeket. A váltott szemszög miatt a tatárok nézőpontja is kiemelt hangsúlyt kap a történetben. Az írónő

igyekezett a mongol kultúra sajátosságait, hiedelmvilágukat, étkezési szokásaikat, társas kapcsolataikat a lehető legrealisztikusabb módon megjeleníteni. Schmöltz Margit az est folyamán felidézte, hogy egyik szenvedélye az írást megelőző kutatómunka, melynek köszönhetően a hitelesség mellett sok érdekességet, plusz adalékot is elhinthet a regényeiben. A szerző számára fontos a női lélektan megjelenítése, emberábrázolásai során saját tapasztalataiból is merít.

A címadást Fodor Ákos *Három negatív szó* című műve ihlette, azonban míg a költő külön értelmezte ezeket a szavakat, addig a szerző a pozitív kicsengését hangsúlyozta, mely magában foglalja a továbblépés iránti vágyakozást.

A *Nincs semmi baj* ajánlott azoknak az olvasóknak is, akik tartózkodnak a történelmi témáktól, mert a szerző regényes formában, izgalmas cselekményszálakkal átfűzve gazdagítja tudásunkat a középkori Esztergomról.

„Azért teremtette az Úr a havat, hogy a leveleket vesztett fák ne fájzanak, hogy a gyenge fiúkat betakarja. Teremtette még az ember gyönyörűségére, mert aki az esztergomi vár fokáról a téli tájra kitekintett, bizonyos lehetett abban, hogy mindent gondos kezek formáltak tökéletesre.”

Könyvtári Kihívás Tatán – Egy könyv a kezében, ezer ötlet a fejében!

MAKÓ LILIÁNA KITTI, TATA

Könyvtári Kihívás célja nem csupán az olvasás népszerűsítése, hanem a könyvtárak, mint közösségi központok szerepének erősítése is. Továbbá, mint ahogy a név is mutatja, az olvasás nem csupán a tudás bővítésére szolgál, hanem mint kreativitást serkentő forrás, megannyi ötletünk magját is rejtheti.

A karácsonyi időszakban adventi naptárunk minden nap egy kézműves könyvjelzőt rejtett minden korosztály számára, ezeket az olvasók haza is vihatték emlékebe, minden könyvjelző egy könyvcímet tartalmazott, amelyet ki is kölcsönözhettek a könyvtárból – hogy így is becsempésszük a karácsonyi hangulatot mindennapjaikba. A közösségi oldalunkon, pedig mindennap

Könyves Adventi Naptár néven könyvajánlót tettünk közzé. Emellett a karácsony előtti hétvégén képeslapkészítő foglalkozást tartottunk, ahol mindenki saját, egyedi üdvözlőlapot alkothatott. Egész decemberben pedig diavetítéssel, s mese felolvasással vártuk a gyermekeket, amelyben a helyi önkormányzat munkatársai is aktívan szerepet vállaltak.

A kampány során az egyik legnépszerűbb programunk eddig a pecsétgyűjtő füzet bevezetése, mind felnőttek, mind a gyerekek körében, amely lehetőséget ad arra, hogy a könyvtár látogatói még több könyvet kölcsönözzenek. Minden hat könyv egyidejű kikölcsönzésénél, rendezvényeken való részvételkor vagy a könyves kvíz összes kérdésének megválaszolásával pecséteket gyűjthetnek. A kitöltők között havonta egy-egy ajándékkönyvet sorsolunk ki, melyet a könyvtár közösségi média felületein teszünk közzé.

A pályázat keretein belül tematikus hónapokat is szervezünk az év minden hónapjára, nem meglepő módon február a romantikus regények hónapja, amelyek során kiemelésre kerülnek a legnépszerűbb kötetetek a könyvtár különböző pontjain. A közösségi média szerepe sem elhanyagolható a kihívás szempontjából: folyamatosan publikálunk könyvajánlókat és információkat

A tea és a ló útja

ILLÉS ZSÓFIA, TATA

A Himalája alatt, a Jangce és a Mekong forrásvidékén kanyarog a tea és a ló útja. Hosszú évszázadokon keresztül ezen a kereskedelmi ösvényen szállították a jó minőségű, téglákba préselt kínai teát északra, hogy strapabíró tibeti paripákra cseréljék. Ezt az útvonalat járta be nemrég **Érsek Erzsébet** tatai pedagógus, jógaoktató is, aki az Útinapló sorozat keretei közt január 28-án immár másodszor tartott fényképes úti beszámolót könyvtárunkban. (Korábbi előadásán Kham-Tibet tartományáról mesélt az érdeklődő tataiaknak.)

Hogyan készítik a bai nemzetség tagjai a leglágyabb ízvilágú teát? Hogyan keletkeztek a legenda szerint a Yulong-hegy csúcsai? Hogy néz ki a világ egyik utolsó matriarchális társadalma a Lugu-tó partján, és miért visznek magukkal a mosuo férfiak kalapot, kést és fenyőtobozt, ha udvarolni mennek? Ilyen és ehhez hasonló izgalmas kultúrtörténeti kérdésekre kaphattak választ az úti beszámoló hallgatói.

Az előadásra ezúttal is sokan voltak kíváncsiak, a beszámoló végén számos kérdés is érkezett

az eseményeinkről, hogy minél több olvasót elérjünk.

A Könyvtári Kihívás részeként rendszeresen szervezünk író-olvasó találkozókat, és egyéb programot, amelyeken neves szerzők és irodalmi szakemberek osztják meg gondolataikat, munkásságukat az érdeklődő közönséggel. Az elmúlt időszakban vendégünk volt többek között **Grecsó Krisztián, Barcs Krisztina, Hidasi Judit tatai szerző, Lanczinger Mátyás** képregényrajzoló, **Linka Ágnes** előadóművész és **Siposhegyi Zsolt** színművész, illetve tartott nálunk előadást **Érsek Erzsébet** tatai pedagógus és jógaoktató útinapló sorozatunkhoz kapcsolódóan Ázsiáról. Valamint számos más elismert író, művész, s bűvész, mint **Kaszányi Roland Rolando**, akik lenyűgöző és inspiráló előadással, beszélgetésekkel, dedikálással egybekötöttén tették felejthetetlenné az eseményeket. Egésszorosorozatunk első része is sikeresen megvalósult **Dr. Németh-Gajdos Panna** egészségpszichológiai szakpszichológus által.

Tehát e kezdeményezés nem csak az olvasás népszerűsítését szolgálja, hanem egyben egy közösségi program is, amely hidat épít az olvasók és írók között.

a látogatóktól. A teakultúra iránt érdeklődők még Yünnan tartomány híres teáját, a pu-erh-t is megszagolhatták



Fotó: Bankós Beatrix

Köszönjük **Érsek Erzsébet**nek az érdekes előadást, kedves látogatóinknak pedig az aktív részvételt! Útinapló sorozatunk folytatódik: február hónapban **Nagy Mónika** japán-koreai tolmács, nyelvtanító, műfordító érkezik hozzánk, aki Japánról mesél majd nekünk.

Író-olvasó találkozó Hidasi Judittal

ILLÉS ZSÓFIA, TATA

2025.01.14-én **Hidasi Judit** tatai szerző látogatott a könyvtárunkba. Hidasi Judit 16 könyv, köztük a nagy sikerű Újrakezdők-sorozat írója, egy online női magazin, a GoodSutff alapító-főszerkesztője s mindemellett egy gyertyák és kozmetikumok gyártásával foglalkozó cég tulajdonosa. Az eredetileg oroszlaní származású szerző most már csaknem egy évtizede Tatán él párjával és kisfiával. A jó hangulatú beszélgetésen a hatékony időbeosztás, a Balaton, a kisvárosi lét és a magyar könyvpiac jelenlegi helyzete is szóba került.



Fotó: Bankós Beatrix

Hidasi Judit hosszabban mesélt legújabb regényéről, a Végre megérkezte! hozzámrol. Ez a téli történet lazán kapcsolódik a négykötetes Új-

rakezdők sorozathoz: ugyanabban a képzelte Balaton-parti kisvárosban játszódik, és régi, jól ismert karakterek is feltűnnek benne, azonban a főszereplők teljesen újak. Petra, a kiégett, elvált ügyvédnő a külföldön tartózkodó nagynénje lakásában tölt néhány hetet, hogy Masnira, a törpesünre vigyázzon. Ez idő alatt megismerkedik a helyi állatorvossal, aki éppen egy beruházó multicégtől igyekszik megmenteni a városka szabadstrandját, és az itt élő ritka, védett lepkefajt, a magyar boglárkát. Petra úgy dönt: ügyvédként segít Péternek a harcban, akkor is, ha az elsőre reménytelennek tűnik. (A cselekményt a közelmúlt tatai eseményei is inspirálták.) Bár a regényben van romantikus szál, Hidasi Judit mégsem tartja magát romantikus szerzőnek. Inkább szórakoztató, ám komolyabb témákat is feszegető női történeteket ír, melyek tartalmas kikapcsolódást kínálnak az olvasóknak. Bár mostanában ez a zsáner áll hozzá a legközelebb, korábban jelent meg krimi-sorozata is, és valószínűnek tartja, hogy a jövőben visszatér még ehhez a műfajhoz. Sőt, a fejében van egy posztapokaliptikus-zombis történet is, erre azonban a kiadó még nem adta az áldását.

Kérdésünkre a szerző elárulta: azt sem tartja kizártnak, hogy egy napon még Tata is megjelenik majd az egyik regényében. Kíváncsian várjuk!

A beszélgetésbe az olvasók is bekapcsolódtak, akik sok érdekes kérdést tettek fel a szerzőnek. Ezek mentén bepillantást nyerhettünk az íróvá válás folyamatába, illetve a könyvkiadás kulisszatitkaiba.

Köszönjük a beszélgetést Hidasi Juditnak, és részt vevő kedves olvasóinknak is!

**Könyvtári Kihívás 2024. évi pályázat- Megvalósítói tapasztalás,
Vértesszőlős, Községi Könyvtár**

VANDROVNIK KLÁRA, VÉRTESSZÖLŐS

Bár számtalan módszer és adatbázis használható arra, hogy felmérjük a Könyvtár látogatói tevékenységét, a Könyvtári Kihívás pályázat mégis egy új szemüvegen keresztül mutatja és méri a tevékenységünket.



Fél év, egy tél és egy tavasz áll a rendelkezésünkre, hogy a lehető legnagyobb számú látogatót- kölcsönzőt és élményért érkezőt- csalogassunk be a könyvek világába. Egy kistelepülésen nagyon meg kell ragadni a pillanatot, amikor az igény és a lehetőség találkozik. Ezt alapul véve tartottuk meg az Ünnepi Könyvtári Napot az Advent idején, hiszen a lakosság részéről igény-fogalmazódott meg a közös karácsonyfa díszítése kapcsán. Mi csomagoltunk mellé rengeteg szabadon vihető könyvet, és közös karácsonyi dísz készítését, némi mézeskalácsház kiállítással. Egy nagyon sajátos, meghitt hangulatú alkalom született, sok közös megéléssel, és több könyv új otthonra talált a legkreatívabb olvasásnépszerűsítő kampány különkategória egyik programpontjaként. Ezen kategórián belül a Magyar Kultúra napjára interaktív Himnusz napot szerveztünk, mely során szokatlan oldalról volt lehetőségük a diákoknak és időseknek megvizsgálni Kölcsey

költeményét. Érdekességek, rakd ki a kéziratot, rajzold le a gondolatod, írd meg magad feladatok megoldáshoz kértük a csapatokat, és igazán izgalmas megoldások, beszélgetős-nevetős közös gondolkodás jellemezte a programot.



Az egyre gyakoribb könyvtári órák és az Anya-Baba önszerveződő könyvtári alkalmak nagyban hozzájárultak az új beiratkozói szám növeléséhez, elsősorban a gyermek körében. A kezdetben kíváncsi tekintetből ezen alkalmak tapasztalt könyvtárhasználóvá formálhatják a kicsiket is.

A pályázat adta lehetőség és elváráshalmaz alkalmat ad arra, hogy egy kicsit mélyebben és más megközelítésből is vizsgáljuk a Könyvtárunk adta kincseit.

Újra él a bakonysárkányi könyvtár

BACHNÉ VERÉB EDINA, BAKONYSÁRKÁNY

2024 júliusa óta, szerénytelenül állíthatom, hogy felpozsdult az élet a Községi Szintér és Könyvtárban Bakonysárkányban. A fent említett időszakban vettem át a könyvtári feladatok ellátását az előző könyvtárostól: magyartanár (és történelemtanár) lévén, az elsődleges feladatom-

nak az olvasóvá nevelést és a közösségépítést tartom.

Hiánypótló szándékkal már a pályázati kiírás előtt elkezdtem mesedélutánokat szervezni a legkisebbeknek. Egészen pici létszámmal, átlagosan mindösszesen 5 fős részvétellel indultunk.

Ahogy híre ment a programoknak, egyre többen és többen lettünk. Mára már közel 40 gyermek jön el egy-egy ilyen mesés délutánra. Mivel tisztán megmutatkozott az igény az ilyesfajta programokra, úgy gondoltam, ebből akár profitálhatunk is a pályázati lehetőségnek köszönhetően.



Az őszi, téli időszakban minden csütörtökre jutott egy-egy esemény. Hol mesedélutánat tartot-

tunk, hol Könyvtár Mozit, minden héten megdöntve az előző heti részvételi-rekordot. Az adventi időszakban, megszólítva a település teljes lakosságát, minden vasárnap gyertyagyújtást tartottunk. Meséket olvastam a közösségnek, egy gyermek pedig egy-egy alkalomhoz illő verset mondott, majd megtekintettük az aktuális héten kinyílt, feldíszített adventi ablakokat. December 21-én pedig megültük a falukarácsonyt: volt kézműves foglalkozás, közös karácsonyfadíszítés, adventi koncert és szeretetvendégség. Az eddig „alvó” falu újra aktív közösséggé vált. A közel fél éves periódusban 18 könyvtári rendezvényt bonyolítottam le, amelyeknek 581 résztvevője volt (1000 fős faluból).

Bár az utóbbi időben megtört a lendület, hiszen új helyre költözött a könyvtár, de a lelkesedés nem. Sok terv fogalmazódott meg a fejemben, hogy mi mindent lehetne tenni az eddigieken túl, hogy olvasó, könyvtárt látogató közösséggé váljunk. A rövidtávú tervek között szerepel egy költészet napi megmozdulás, író-olvasó találkozó szervezése, a helyi irodalmi klub életének felpozícióba hozása, húsvéti rendezvény szervezése és egy olvasóverseny kiírása a felnőtt lakosság számára.

Reménnyel teli szívvel várom az előttünk álló hónapokat: bízom benne, hogy a kezdeti lelkesedés csak tovább fokozódik közösségünkben!

Zöld Kerekasztal a Könyvtári Intézetben

NÁSZ JÁNOS, JAMK

Az Országos Széchenyi Könyvtár Könyvtári Intézetének Könyvtártudományi Szakkönyvtára *Könyvtárosok dolgozószobája* szakmai sorozatának kerekasztal-beszélgetésre 2025. január 14-én került sor, amelyre intézményünk a József Attila Könyvtár mellett a Szekszárdi Illyés Gyula Könyvtár Tudástár, valamint a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs kapott meghívót. **Takácsné Bubnó Katalin** osztályvezető a zöldkönyvtári tevékenységünk alapján hét témakörön keresztül moderálta a beszélgetést. **Liebhauser János** igazgató, **Tóth Gabriella** öko- és gyermek könyvtáros és jómagam a könyvtárunk képviselőjében pár mondatban érintettük azt, hogy miben jelenik meg pontosan a zöldkönyvtári tevékenységünk. Kitértünk az alapprogramjainkra, különgyűjteményeinkre, szolgáltatásinkra, az épületek funkcionalitására. Meglehet különböző utakon értünk el ahhoz az elmúlt évtized során, hogy mik voltak azok a késztetések, motivációk hogy zöldkönyvtárnak nevezhessük magunkat. Mára már büszkén mondhatjuk azt, hogy nemzetközi és hazai megmérettetések alapján, IFLA elismerések, hazai és határon túli meghívások során, könyvtárszakmai konferenciákon, prezentációkon, előadásokon keresztül nyilvánosan is követhetők eredményeink egy fenntarthatóbb világ kialakításának érzékenyítése környezettudatosításunk, szemléletformálásunk mentén. Sajnos egyelőre még az időjárásmenták megváltozása okozta anomáliák, természeti tények sem elegendők ahhoz, hogy e sajátos tevékenységünk társadalmi elfogadása hangsúlyos legyen. Oly sokszor főleg a nemzetközi úgymond zöld mozgalmak sokfélesége és érdekcsoportokhoz, poli-

tikai platformokhoz fűződő negatív megnyilvánulásokkal is azonosítanak bennünket. másrészt a közvetlen környezetünkben tapasztalható klímaszorongás is lecsapódnak rendezvényeinkben.



Liebhauser János, Takácsné Bubnó Katalin,
Tóth Gabriella és Nász János (Fotó: youtube.com)

Mindenesetre megegyeztünk abban, hogy a saját példák valamint a könyvtári hálózatban rejlő mozgósító és eredményeket ismertető lehetőségek a leghatékonyabbak, leghatásosabbak a zöldkönyvtári szolgáltatások bemutatására. Az aktív részvétel a helyi környezetvédelmi, környezetpedagógiai és civil tevékenységek otthonaként a sokrétű zöld témák megosztása mind-mind a társadalmi felelősségvállalásunk részét képezi. A beszélgetés zárásaként kitértünk a jövőbeli terveinkre, az egyre több könyvtár bevonásával egy sajátos zöldkönyvtári hálózat kialakításának igényére, valamint a gyakoribb találkozók megrendezésére és esetenként az új technológiák alkalmazására céljaink elérésének segítésére. A teljes beszélgetést az Országos Széchenyi Könyvtár a youtube csatornáján teszi közzé, elérhetővé.

Szekszárdon született, de...!

NÁSZ JÁNOS, JAMK



A tatabányai új könyvtárépület pár évvel ezelőtti átadása után reménykedtünk abban, hogy az új szekszárdit is hamar birtokukba vehetik majd az olvasóik, használói. Igaz, hogy a közbeszerzési procedúrák okozta várakozás majdnem egy évre eltolta a hivatalos megnyitót, de végre megtörtént ez év január 20-án. Főleg a szakmai érdeklődés és kíváncsiság vonzása által mintegy kétszázan voltak részesei a rövidre szabott ünnepségnek, ahol az államtitkári, helyi

vármegyei méltatásokat és kulturális betéteket követően, már vezetéssel is bebarangolhattuk az új épületet.



Vincze Máté, a KIM közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára

Érdekes megoldás a hatalmas előtér és az abból emelt galériás előadó, ahonnan követhetők a közösségi események. Számomra furcsa volt az „égigérő” rusztikus könyvpolcos megoldás mind a két szolgáltató szinten, ugyanakkor a harma-

dolva alul található, kissé szűkre szabott gyermekrészleg, felül pedig a hangzótár, és fonotéka. És hogy a szakirodalom a fogadósintre került, a szépirodalom meg az emeletre, lehet ezen vitatkozni, biztosan meg vannak a maguk érvei e döntés mellett. A harmadik szinten van a helyismeret, kutatói állomásokkal, plexi fallal különítve, segítve a kutatói intimitás hangulatát és az állományrész kiemelt védelmét. Visszatérve a szakirodalom beosztására, mindjárt a térbe való belépéskor külön kiemelték az ökológiai állományrészt, ami örömdetes hangulatos, bár összefolyik más tudományterületek kínálatával. Az újszerűség varázsával megáldott fogadótér folyosójából elérhetővé tették a társbérletben lévő levéltárat is. Sajnos a megnyitó hangulatából érezhetően a könyvtár és annak nemzetközi szakmai érdemeinek kiemelése, valamint az utolsó szó jogán való igazgatói megnyilvánulás - ki tudja miért - elmaradt. Szekszárdon új könyvtár született, de az előbb említettek miatt is hiányérzetünk maradt.



Ököl helyett kard szava suhogott Erdei Zsolt előadásában

SULLER ILDIKÓ, JAMK

Ki tudja, kik örültek jobban a 2025. január 31-i mesedélutánunkon? Vajon a pindúrok-e, akik olimpiai érmes ökölvívónk szájából hallhatták „A medve és a kardja” című mesét?



Vagy a szülők és nagyszülők, akik kifejezetten az ő kedvéért cipelték el a gyereket/kis unokát a rendezvényünkre? Nem lehet megmondani. Mindegy is, hogy kik, és miért, a legfontosabb, hogy itt voltak és örültek! **Erdei Zsolt** percek alatt megtalálta a „meseolvasó” hangját hiszen neki is van 3, mesén nőtt gyermeke. Suhant a kard a medve kezében, szinte hallottuk, amint sitty-sutty, az éle miszlikbe aprítja az erdőt! Éreztük a medve haragját, amiért a víz elmosta a várát. Hallottuk a gátörök és a róka félelemmel teli védekezését, hallottuk a vaddisznó nyegle válaszát, hogy... ugyan, neki semmi köze a medve leomlott várához!

És láttuk a boldog nagymama arcát, ahogyan elmeséli hősünknek, mennyit izgult a televízió képernyője előtt, s mennyire örül, hogy személyesen is megismerheti! (S láttuk, ahogyan Zsolt

szeretettel megöleli hajdnavolt szurkolóját). Látuk a vakuk villanását, mert ezen a délutánon vendégeink telefonjának leginkább a fényképező-funkciója volt használatban.



Mindenkihez volt egy-egy kedves szava, monolya, és a sok gyakorlástól tökéletesen kanyarított autogramja sok-sok kézben ott lapult a találkozó végére. Be is iratkozott, interjút is adott, és még egy röpké „reklámfilm” is hagyott olvasóink számára. (És – bocsánat - leesett állú gyerekkönyvtárost is hagyott maga után, mert elképesztően tájékozott a kortárs gyerekirodalom tekintetében!)

Node! A kedves közönségünk - akik valljuk be, leginkább az olimpiakönnyünk miatt tértek be, s eleinte csak pislogtak az alkotási lehetőség hallatán – többször nem is kérték magukat, elmélyült munkába feledkeztek kisbabástul, nagymamástul, apukástul, mindenestül !

Lélekutazásra hívtuk a gyermekeket a könyvtárba

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

Bares Krisztina pszichológus, az *Utazás a lelked körül* és az *Így működik a lelked* című könyvek szerzője látogatott el a Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtárba 2025. február 3-án. Nagyszerű könyveit mintegy mankóként használják a szülők egészen kisiskolás kortól, hogy segítsék a gyermek érzelmi útvesztőiben való eligazodását.

A programra a Talantum Iskola negyedik osztályos tanulói érkeztek, a témaválasztásba pedig

bevontuk az osztályfőnököt, így azt a témát járjuk körül a foglalkozáson, amelyik a legnagyobb kihívás a csoport számára. A verbális bántalmazás napjainkban bizonyára sok iskolai osztályban jellemző, de mit tehet ilyenkor a pedagógus, és hogyan reagálhat a tanuló akkor, amikor osztálytársai csúnyát mondanak rá, cikizik? Vendégünk vezetésével helyzetgyakorlatokkal vették végig a gyermekek a lehetséges megoldásokat, miközben szuper gondolatokat, ötleteket mondtak.



Fotó: Goldschmidt Éva

Kriszta arra a kérdésre is várta a tanulók hozzászólásait, hogy mit tehetnének ők együtt a

Így készül a képregényrajz, avagy lépésről lépésre Lanczinger Mátyással

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

A képregényolvasás napjainkban ismét fénykorát éli, a kis olvasóktól a nagyokig sokan keresik a könyvtárban az ilyen kiadványokat. Pontosabban a képregényes elemeket tartalmazó könyveket, mint az *Egy Ropi naplója*, az *Alsógatyás kapitány* vagy az *Egy Zizi naplója* című műveket.

Lanczinger Mátyás illusztrátor a *Talpra magyar!* című könyv rajzolója tartott a Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban 2025. január 20-án workshopot. A Talentum Iskola negyedik osztályos diákjai felkészülten, író-és rajzfelszereléssel érkeztek, mert tudták, hogy ezen a délutánon közelebbről betekinhetnek a képregény rajzolás rejtelseibe. A rajzolás folyamatát vendégünk kivetített példákkal tette szemléletesebbé, amely azzal indult, hogy alakzatokat vettek papírra a gyermekek. Ezekből aztán formálódott az arc, majd a közeli, távoli alakok, a környezet megalkotása, a történet képkockába helyezése. A képregény olyan, mint egy film, amely szintén képkockákból, totál vagy éppen premier plán képekből áll. Mátyás hozott megtekintésre képregényeket, például a *Kockás* című klasszikus kiadványt. A tevékenység során többféle rajzolóeszközt használtak a résztvevők, tü-

csoportban, hogy változzon a verbális kommunikációnak ez a nem túl elegáns módja? Egy A3-as lapra rajzolt kéz öt ujjába öt megoldást írtak fel, amelyet a tanítónő elhelyezett az osztályteremben.

Bízunk abban, hogy a gyermekek gyakran tekintenek majd erre a rajzra, a csoportegység fenntartását jelölő ábrára. Hasonló módon valamennyi gyermek és felnőtt közösség akár iskolában akár munkahelyen rajzolhat magának egy kezét, és sorra vehetik, mi minden szükséges ahhoz, hogy a felmerült problémák megoldódjanak.

filccel kontúrt rajzoltak, ceruzákkal, filcekkel színessé varázsolták a képregény kockáikat. Végezetül mindenki választott egy színes lapot, amelyből egyszerű technikával füzetet hajtogatottak az ügyes kezek.



Fotó: Goldschmidt Éva

Mindig megtisztelő, és nagy becsben tartjuk, amikor könyvtári példányt dedikál az író, vagy illusztrátor. A Mátyás által dedikált példányaink a különlegesekek közé tartoznak, hiszen pillanatok alatt a könyv címlapján láttuk Petőfi képregényes alakját (nyomtatott minőségben) és persze Mátyás aláírását.

Kuflik, Cidri és a nagy zsiráfmadár - Könyvtári kihívás a Helischer József Városi Könyvtárban

Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár a Könyvtári Intézet Könyvtári kihívás pályázatára új kezdeményezéssel nevezett: **Kuflik, Cidri és a nagy zsiráfmadár - Kortárs, magyar nyelvű gyermekirodalmat a felvidéki könyvtárakba.**

A program során az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár kortárs, magyar nyelvű gyermekirodalmat visz felvidéki magyar könyvtárakba. A *“Magyarul olvasó Kárpát-medencéért program”* a kihíváson belül egy úgynevezett *“kiválósági külön kategória”*, amelyben az a cél, hogy minél több látogató

vegyen részt a könyvtár által szervezett rendezvényeken.

A "Kuflik, Cidri és a nagy zsiráfmadár" program részeként a helyi könyvtárak magyar nyelvű **gyermek- és ifjúsági könyveket** kapnak kölcsönbe, amelyeket tovább kölcsönözhetnek olvasóiknak. Az esztergomi könyvtár munkatársai **előadásokat** tartanak a helyi könyvtárakban, óvodákban, iskolákban, melyek az olvasást és a magyar szerzők műveit népszerűsítik. A kortárs művek és szerzőik bemutatása élővé teszi a gyermekek számára a meséket, verseket, regényeket. Interaktív, játékos **foglalkozásokat** kínálunk több korosztály számára, illetve a könyvtári térbe elhelyezett mesés, **irodalmi játékokat**. A Helischer József Városi Könyvtár elkészíti az események plakátját, szórólapjait, vagy segítséget nyújt elkészítésükben.

A program 2024. decemberében indult és 2025 májusában zárul. Célunk nem csupán az olvasók, leendő olvasók elérésén túl a könyvtárak közötti, határokon átnyúló szakmai kapcsolatok erősítése is. A résztvevő könyvtáraktól kérjük, helyet biztosítsanak az általunk vitt könyveknek, kínálják, ajánlják és kölcsönözzék olvasóiknak. A könyvek oda- és visszaszállítási idejét minden könyvtárral külön-külön egyeztetjük, akárcsak a programok időrendjét, lebonyolítási módját.

A résztvevő könyvtárak minden hónapban elküldik nekünk az alábbi adatokat:

- összes kölcsönzött dokumentum száma (az általunk biztosított kötetek közül)
- összes könyvtári programon és rendezvényeken résztvevők száma
- 14 év alatti beiratkozott/regisztrált használók száma
- az irodalmi játékok résztvevői

A programon való részvételre, a közös munkára öt felvidéki könyvtárat kértünk fel:

1. Párkányi Városi Könyvtár - Mestská Knižnica Štúrovo
2. Községi Könyvtár Muzsla
3. Községi Könyvtár Szögyén
4. Kétyi Könyvtár
5. Dr. Buga László Községi Könyvtár Ebed

A kollégák és a települések vezetése mindenhol örömmel állt kezdeményezésünk mellé. Habár az első foglalkozások közül néhányat az iskolákat sújtó járványok miatt át kellett helyezni, a program töretlenül halad. Óvodások, kisiskolások és felsősök is megismerkedhetnek a magyar irodalom kedves, szeretnivaló figuráival.

Az általunk felkeresett könyvtárakban magyar nyelvű könyvek széles választéka várja az olvasókat, viszont örömmel látjuk, hogy tudunk újat kínálni, mutatni, szolgáltatni a felvidékieknek.



A fotókon: Pifkó Célia és Schmöltz Margit foglalkozásai Ebeden és Muzslán

Álomból valóság – Szalai László könyvének bemutatója a JAMK-ban

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

Az évet egy izgalmas és rendkívül szépen illusztrált sci-fi könyv bemutatójával indítottuk a tatabányai József Attila Könyvtárban. Január 7-én a tatabányai **Szalai László** volt Helyi érték sorozatunk vendége, aki nemrég megjelent, „*A látó*” című sci-fi könyvét hozta el nekünk. A bemutatón jelen volt még a könyv illusztrátora, a szintén Tatabányán élő **Pozsgay Gyula** is. Az alkotókkal **Varga László** műsorvezető beszélgett. Megtudtuk, hogy a szerzőt már gyerekkora óta érdekelte a sci-fi műfaja, számos könyvet olvasott és filmet nézett a témában. Tavaly nyár végén megjelenő könyvének ihletői többször visszatérő álmokképek, álmajelenetek voltak. A képzelte helyszínek és személyek mellett megjelennek a könyvben a szerző életének fontos, jelentős személyei, helyszínei és eseményei is. A helyszínek megjelenítéséhez és pontos leírásához nagy segítséget nyújtott Szalai László számára a Google internetes utcaterképe. Ezzel annyira pontos helyszínleírásokat adott londoni cselekményeihez (utcák, angol nemzeti könyvtár), mintha az olvasó is a könyv szereplőjeként a helyszínen lenne. A könyv megírásának körülményeit követően, először egy részletet hallgattunk meg belőle Varga László tolmácsolásá-

ban, majd szó esett a kiadvány gyönyörű illusztrációinak készítéséről.



Pozsgay Gyulát és Szalai Lászlót régi ismeretség, barátság köti össze, így nem volt kérdés, hogy ki fogja „*A látót*” illusztrálni. Kezdetben csak saját szórakozásra készült el a könyv, 3-4 családi példány nyomtatása volt a cél. A pozitív visszajelzések és bátorító szavak után, a Novum Publising (elsőkönyves kiadó) kiadót megkeresve, aki szintén látott benne fantáziát, megkezdődött a kiadvány nyomdai sokszorosítása és terjesztése. „*A látó*” elérhető e-book formában, és angol nyelven már a nemzetközi könyvpiacra is. Jelenleg a folytatása készül, de Szalai László tervei között szerepel más témájú és műfajú kiadvány írása is.

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2025. január

1.
A legjobb irodalmi alkotást keresik. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 015. sz. (2025. január 18.), p. 3. - ill.
-Az oroszlaní könyvtárban a legjobb irodalmi alkotást keresik.
2.
A legjobb irodalmi alkotást keresik : [hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 024. sz. (2025. január 29.), p. 4.
-A legjobb irodalmi alkotást keresi az oroszlaní könyvtár.
3.
Az év kistelepülési könyvtára : kategóriagyőztes - a szákszendí intézmény várja az új olvasókat is. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 022. sz. (2025. január 27.), p. 5. - ill.
-A 2024-es év Év Települési Könyvtára díját a szákszendí Községi Iskolai Könyvtár kapta Takács Tímea vezetésével. Beszélgetés a díjazottal.
4.
Egy beiratkozás, két könyvtár. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 010. sz. (2025. január 13.), p. 5.
-Egy megállapodás értelmében az észak-komáromi és a komáromi könyvtár "közös" olvasóinak egyetlen beiratkozással biztosítanak érvényes tagságot.
5.
Fekete Istvánról és Vukról szólt a nap. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 023. sz. (2025. január 28.), p. 5. - ill.
-Programok a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárában Fekete István születésének 125. évfordulója alkalmából.
6.
Felhívás. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 001. sz. (2025. január 2.), p. 5.
-Az epöli Községi Könyvtár adventi ablaknyitogató játékanak legszebbikéről lehet szavazni a könyvtár facebook-oldalán.
7.
Idén is Jókait ünnepeljük : kétszáz éve született Komáromban a legolvasottabb magyar regényíró / Körtvélyfáy Dina. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 004. sz. (2025. január 6.), p. 1., 5. - ill.
-Kétszáz éve született Jókai Mór.
8.
Itt a lista, mik voltak 2024-ben a legolvasottabb könyvek : Karády Anna A füredi lány című történelmi regénysorozata az első helyen szerepel / Wágner Zsanett. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 015. sz. (2025. január 18.), p. 4. - ill.
-2024. évi népszerűségi statisztikát tett közzé a tatabányai József Attila Könyvtár.
9.
Lepkét fotóztak a Vértesben a meleg tavaszi időjárásban : az enyhe tavaszias időjárásnak köszönhetően egyes rovarok is feléledhetnek a téli pihenésből / Goletz-Deák Viktória. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 024. sz. (2025. január 29.), p. 5. - ill.
-Farkas Ferenc, a FSZEK vezetője pillangót látott Várgecsztes környékén.
10.
Nemzeti fohászainkról : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 017. sz. (2025. január 21.), p. 5.
-Január 28-án Tirsné dr. Propper Valéria tart előadást a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban Nemzeti fohászaink címmel. Programelőzetes.
11.
Önkéntesek segítenek a sokrétű munkában / Fenyvesi Károly. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 023. sz. (2025. január 28.), p. 2.
-Tóth Ágnes Teréz, a nyergesújfalui Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár vezetőjének rövid beszámolója a 2024-es évről.
12.
Pósa Andrea lett az év könyvtárosa / Feleki Marietta. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 013. sz. (2025. január 16.), p. 3. - ill.
-Pósa Andrea lett az év kistelepülési könyvtárosa a vármegyében.
13.
Szákszendé az Év Települési Könyvtára : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 018. sz. (2025. január 22.), p. 5. - ill.
-2024-ben a szákszendí Községi és Iskolai Könyvtár kapta az Év Települési Könyvtára címet.
14.
Társasjátéklklub indul : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 015. sz. (2025. január 18.), p. 5.
-Az oroszlaní Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár január 30-án társasjáték klubot indít.
15.
Új szolgáltatást ajánl a könyvtár : {hírek}. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 022. sz. (2025. január 27.), p. 4.
-Az ARCANUM adatbázis használata új szolgáltatás a dorogi könyvtárban.
16.
Új vezetője van a kultúrháznak : {hírek}. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 012. sz. (2025. január 15.), p. 2.
-Hlatky Ágnes lett a bajóti művelődési ház új vezetője.

17.

Vármegyeszerte megemlékeztünk a magyar kultúra napjáról : átadták a Komárom város kultúrájáért díjakat, oroszlányban Kölcsey-emlékplakettet, Dorogon Pro Urbe díjat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra - 36. évf. 020. sz. (2025. január 24.), p. 2. - ill.
-Január 22-én magyar kultúra napja volt vármegyeszerte.

18.

Volt egyszer egy lemezlovas : bemutatták Gusztafik Tibor új könyvét. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 80. évf. 013. sz. (2025. január 16.), p. 5. - ill.
-Gusztafik Tibor Volt egyszer egy lemezlovas című könyvét mutatták be a tatabányai József Attila Könyvtárban. A szerzővel Veér Károly beszélgetett.